

עפ"ג 21808/07/15 - בועז אברהם נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
עפ"ג 21808-07-15 אברהם נ' מדינת ישראל 05 נובמבר 2015

בפני הרכב כב' השופטים:
י' גריל, שופט בכיר [אב"ד]
כ' סעב, שופט
ש' ברלינר, שופט עמית
בועז אברהם
המערער:
ע"י ב"כ עו"ד אבי קורונל (ס. ציבורית)
נגד
מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי) ע"י
המשיבה:
ב"כ עו"ד גב' מאיה הרטמן

פסק דין

א. בפנינו ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בקריות (כב' השופט י' טורס) מיום 27.5.15 ב-ת.פ. 37710-03-14, לפיו נותרה בעינה הרשעתו של המערער והוא נדון לביצוע 120 שעות של"צ.

ב. אלה העובדות הצריכות לעניין:

בכתב האישום המתוקן שהוגש כנגד המערער (יליד 17.5.1966) נטען, שהוא נהג במשאית בתאריך 28.1.14 וכאשר הגיע לפינת הרחובות שרת-זבולון שבקרית אתא הוא גנב נגרר ועליו שני קונטיינרים באופן שגרר אותם באמצעות המשאית, במרמה וללא הסכמת הבעלים, ונסע מן המקום.

בהמשך ובסמיכות זמנים נתפס המערער בקרית ביאליק על ידי שוטר ופקח עירוני כשהקונטיינרים ברשותו.

ג. כתב האישום המתוקן ייחס למערער עבירה של גניבת רכב לפי סעיף 413ב' של חוק העונשין, התשל"ז - 1977.

בישיבת בית משפט קמא מיום 29.9.14 בה הוגש כתב האישום המתוקן (מש/1) ציין ב"כ המשיבה, שהעבירה הנוספת שהופיעה בכתב האישום המקורי, דהיינו גניבה, תיבלע בגניבת הרכב בעוד שהעובדות תישארנה על כנן.

המערער הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע בהתאם להכרעת הדין שניתנה באותו מעמד.

ד. לבקשת הסנגור הוזמן תסקיר שירות המבחן. מן התסקיר מיום 27.1.15 עולה שאין הרשעות קודמות לחובת המערער אשר קיבל אחריות והביע חרטה על מעשיו. המערער גרוש, אב לשני ילדים, ולטענתו בתקופה שקדמה לאירוע שקע בחובות כספיים כבדים, והתקשה לעמוד בתשלום המזונות לילדיו ובשכר הדירה. על רקע זה כשהיה בדרכו בחזרה מן העבודה פעל לטענתו באופן אימפולסיבי וללא מחשבה מספקת שעה שגנב את הנגרר והקונטיינרים.

לדבריו העבירה לא היתה מתוכננת ובדיעבד הצטער והתחרט.

עוד צוין בתסקיר, שהמערער מבטא תובנה לגבי חומרת מעשיו ומביע תחושת בושה ואכזבה מעצמו. המערער גילה אמפתיה כלפי המתלונן וביטא בפני שירות המבחן רצון להתנצל בפני המתלונן ולפצותו על התנהלותו. על רקע זה הפנה שירות המבחן את המערער להליך של גישור.

ה. שירות המבחן התרשם, שההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע עבור המערער מפני התנהגות דומה בעתיד, וכן התרשם, שהמערער מבטא ערכים פרו-חברתיים, והעבירה אינה מבטאת דפוסים עברייניים אלא סימפטום למצוקה כלכלית ורגשית אקוטית אשר באה לידי ביטוי בהתנהגות מוחצנת שאינה מאפיינת את אורח חייו של המערער בדרך כלל.

לדעת שירות המבחן הפיק המערער לקח מן האירוע והוא מבין את חומרת התנהגותו המנוגדת למערכת ערכיו ותפיסת עולמו. לפי הערכת שירות המבחן הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד - נמוך.

ו. נוכח כל האמור לעיל המליץ שירות המבחן להטיל על המערער צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות. המערער הביע בפני שירות המבחן חשש שעקב הרשעתו הוא יפוטל מעבודתו בחברת ההובלות הנותנת שירות למשרד הבטחון, ובמסגרת עבודתו הוא נכנס כבשגרה לבסיסי צה"ל ולנמל. מכאן החשש שהביע המערער שאם יורשע הוא יאבד את מקום עבודתו. לכן המליץ שירות המבחן, לשקול, במידת האפשר, את ביטול הרשעתו של המערער כדי שלא לפגוע במקור פרנסתו.

ז. בישיבת בית משפט קמא מיום 2.2.15, ציין ב"כ המדינה, שלטעמו נחפז שירות המבחן במתן המלצה לענישה שיקומית של של"צ, וכן ביטול ההרשעה, שהרי הליך הגישור במסגרת שירות המבחן היה רק בתחילתו. וראוי היה לדעת ב"כ המדינה, להמתין לתוצאות הגישור כשלכך עשויה להיות השלכה על העונש.

למרות התסקיר החיובי, והגם שאין למערער הרשעות קודמות, טען ב"כ המדינה בפני בית משפט קמא שמתחם הענישה ההולם צריך להיות בין 6 חודשי מאסר בפועל ועד 12 חודשי מאסר.

עוד טען ב"כ המדינה, שהטענה לפיה המערער שרוי בחובות כבדים אינה יכולה להכשיר את מעשה העבירה או

לעמעם את חומריתה. הסנגור ביקש למצות את הליך הגישור במסגרת שירות המבחן.

ח. בהחלטתו מיום 2.2.15 ביקש בית משפט קמא, שהמערער יוזמן שנית בפני שירות המבחן, אשר יזום הליך של גישור, ולאחר מכן יוגש תסקיר משלים.

בתסקיר המשלים מיום 26.4.15 חזר שירות המבחן על התרשמותו החיובית מן המערער כאדם המתפקד באופן תקין בדרך כלל וללא עבר פלילי. בכל הנוגע להליך הגישור, שבגינו הוזמן התסקיר המשלים, צוין, כי המערער נמצא מתאים ליטול חלק בהליך הגישור המוצע, אך למרות נכונותו הגבוהה של המערער לא יצא הליך הגישור לפועל וזאת מסיבות שאינן תלויות במערער.

גם בתסקיר המשלים חזר שירות המבחן על המלצתו להטיל על המערער צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות, וכן לשקול במידת האפשר את ביטול ההרשעה כדי שלא לפגוע במקור פרנסתו של המערער.

ט. בישיבה נוספת של בית משפט קמא מיום 13.5.15 הסביר ב"כ המדינה, כי אכן הובטח לסנגור שהמדינה תהא מוכנה לקבל את המלצות התסקיר לאחר שכתב האישום יתוקן לעבירת גניבה. ראש יחידת התביעות שעמה התייעץ התובע שהופיע בתיק סברה, בטעות, שמדובר בגניבה רגילה ולכן נתנה בזמנו את אישורה לתיקון כתב האישום תוך הותרת שאלת ההרשעה לשיקול דעת, ואולם לאחר שהתחוויר נוכח הערת בית המשפט, בישיבה מיום 6.5.15, כי המעשה שביצע המערער הוא בגדר עבירה של גניבת רכב (ולא גניבה רגילה), הודיע ב"כ המדינה שהוא עומד על כתב האישום כפי שהוא וחוזר על טענותיו הקודמות בנוגע לתסקיר, כפי שכבר פירט בישיבה קודמת מיום 2.2.15.

י. הסנגור בטיעונו בפני בית משפט קמא, בישיבה מיום 13.5.15 הדגיש, כי המערער, כבן 50, נטול עבר פלילי, אדם נורמטיבי, עד להסתבכותו, וגם לאחריה, עובד בעבודה קבועה, נקלע למשבר רגעי ופעל באופן אימפולסיבי כאמור בתסקיר. הסנגור ביקש שבית משפט קמא יאמץ את ההמלצה שבתסקיר בציינו שבהתאם לתסקיר הסיכוי להישנות העבירה - נמוך.

הסנגור הוסיף והדגיש את החרטה שמביע המערער והצביע גם על כך, שלפי מכתב המעסיק ייגרם נזק למערער אם יורשע שכן לא יוכל להמשיך לעבוד אצל המעסיק אצלו הוא עובד מאז 2002. ככל שיפוטר המערער, כך טוען הסנגור, סיכוייו למצוא עבודה חדשה בגילו - קלושים.

יא. המערער עצמו התנצל בפני בית משפט קמא על מה שעשה וטען שאכן עשה טעות. כמו כן, טען המערער שאם יורשע הוא לא יוכל להיכנס לנמל במסגרת עבודתו ולגרסתו ממתינים במקום עבודתו להכרעתו של בית המשפט. מדי שנה מחדשים את אישור הכניסה ונוכח הליך זה אין מחדשים למערער את האישור. המערער הוסיף, כי יש לו עדיין חובות כספיים, הבטיח שמקרה זה לא יישנה וכן חזר והתנצל, וציין שגם היה רוצה להתנצל לפני המתלונן אך הדבר לא הסתייע.

י"ב. בגזר דינו מתאריך 27.5.15 קבע בית משפט קמא, כי בחינת מהות העבירה וחומרתה אל מול הנזק שהוכח כי ייגרם למערער בעטייה של הרשעתו, מובילה למסקנה לפיה אין מקום לביטול ההרשעה וזאת משום שהעבירה שביצע המערער חמורה. המערער גנב נגרר, עליו נצבו שתי מכולות. מדובר ברכוש בעל ערך רב אשר ניצב ללא שמירה בצדי הכבישים. מכאן הצורך בהצבת גבולות ברורים למי שבוחר לנצל חולשה זו. בית משפט קמא הוסיף כי חומרת העבירה מציבה קושי ממשי בדרכו של המערער לביטול הרשעתו ולעניין זה הפנה בית משפט קמא לרע"פ 7109/14 **צור סייג נ' מ"י** מיום 20.11.14.

י"ג. גם באשר לשיקול הנוסף - פגיעה מוחשית וחמורה בסיכויי שיקומו של המערער - סבר בית משפט קמא, ששיקול זה אינו מצדיק הימנעות מהרשעה. המערער הינו נהג משאית ועובד שנים לא מעטות במקום עבודתו. בית משפט קמא ציין, כי הוצג בפניו מכתב המעביד לפיו הרשעת המערער תביא לסיום העסקתו בחברה נוכח העובדה שהמערער נדרש להיכנס למקומות ביטחוניים שאינם מאפשרים כניסה לבעלי עבר פלילי.

מעיר בית משפט קמא, שהמעביד לא התייצב בבית המשפט והצהרתו לא עמדה במבחן החקירה הנגדית. ואולם, כך הוסיף וציין בית משפט קמא, גם בהנחה שהמערער לא יוכל להמשיך לעבוד בחברה בה הוא עובד כיום, אין לומר שתיגרם לו עקב כך פגיעה תעסוקתית חמורה הואיל ועדיין יוכל לעבוד כנהג משאית בחברות אחרות בהן אין חשיבות לשאלת ההרשעה.

לעניין זה הפנה בית משפט קמא לרע"פ 1931/15 **מויסקו נ' מ"י** מיום 26.3.15 והמסקנה אליה הגיע היא שאין מקום לביטול ההרשעה.

י"ד. בהמשך הוסיף בית משפט קמא ודן בענישה הראויה והגיע למסקנה, כי מדובר במקרה בו הוכחו סיכויים של ממש שהמערער ישתקם הואיל ומדובר באדם כבן 50 אשר זו מעידתו הראשונה. לפי תסקיר שירות המבחן המערער נעדר דפוסים עברייניים, מתפקד בצורה תקינה בחברה, העבירה אינה מאפיינת את אורח חייו ומדובר במעידה חד פעמית על רקע מצב נפשי וכלכלי קשה. המערער חש בושה ואכזבה ממעשיו, מביע חרטה כנה ולאור הפקת הלקחים מן האירוע הגיע שירות המבחן למסקנה כי הסיכון להישנות עבירות בעתיד מצד המערער הינו נמוך. משכך, סבר בית משפט קמא כי ראוי לחרוג ממתחם הענישה ההולם מקרה מעין זה בדרך כלל (בין 4 חודשי מאסר ועד 18 חודשים) ולגזור את עונשו של המערער מתוך התחשבות בשיקולי שיקום.

מששוכנע בית משפט קמא שסיכויי השיקום של המערער ממשיים, החליט הוא להעדיף את שיקול השיקום על פני שיקול ההלימה ולכן החליט לסטות במקרה זה לקולא ממתחם הענישה, תוך השגת מטרות הענישה על דרך של ענישה חינוכית מוחשית, וכן העיר שכדי להקחות במעט את עוקצה של ההרשעה בדין החליט להימנע מהטלת מאסר מותנה ולהסתפק בצו של"צ.

לפיכך הטיל בית משפט קמא על המערער צו של"צ בהיקף של 120 שעות לפי התכנית שקבע עבורו שירות המבחן.

ט"ו. מונח בפנינו ערעורו של המערער המלין על כך שבית משפט קמא הותיר את הרשעתו על כנה. נטען בערעור, שבישיבת בית משפט קמא, מיום 6.5.15, לאחר שהמערער והמשיבה באו בדברים (לאחר המצאת התסקיר הנוסף שבו חזר שירות המבחן על המלצתו לשקול את ביטול הרשעת המערער) והגיעו לתוצאה לפיה יתוקן כתב האישום והצדדים יעתרו במשותף בפני בית משפט קמא לאמץ את המלצת התסקיר, הודיע בית משפט קמא כי ללא שינוי בעובדות כתב האישום הוא לא יוכל לכבד את ההסדר.

לכן, נדחתה ישיבת 6.5.15 מבלי שהצדדים טענו. הטיעון לעונש נשמע ביום 13.5.15. מציין הסנגור בערעורו, כי לנוכח האמור בתסקיר שירות המבחן התנהל בינו לבין ב"כ המדינה דיאלוג כדי להגיע להסכמה. בסופו של יום הודיע ב"כ המדינה לסנגור כי תהא נכונות לשנות את כתב האישום לעבירה של גניבה ולהסכים להמלצת התסקיר כך שהצדדים יעתרו במשותף לכך שלא תהא הרשעה.

ואולם, בית משפט קמא הסביר לצדדים כי לא יוכל להיעתר לתיקון המתבקש ללא שינוי עובדתי בכתב האישום.

לכן, בסופו של יום נותר כתב האישום על כנו (דהיינו, עבירה של גניבת רכב לפי סעיף 413 ב' של חוק העונשין), והמדינה הביאה את השתלשלות העניינים לידיעת בית המשפט במסגרת טיעוניה.

נטען בערעור, שאמנם אין בית המשפט כפוף להסכמות דיוניות והסדרי טיעון, אך יש בהשתלשלות העניינים שפורטה לעיל כדי ללמד על הציפייה הסבירה שהיתה למערער ויש במתואר כדי ללמד שמעשהו של המערער, כפי שתואר בפרק העובדתי של כתב האישום, בשילוב עם נתוני האישום, והפגיעה הוודאית בפרנסתו, הביאו את ב"כ המדינה למסקנה שראוי יהיה להימנע מהרשעה.

ט"ז. לגוף העניין נטען בערעור, שבית משפט קמא לא נתן משקל ראוי לנזק הצפוי להיגרם למערער עקב ההרשעה כשגזר הדין מנוגד להמלצת שירות המבחן ותוך התעלמות מן ההליכים שהתקיימו בין הצדדים עובר להכרעת הדין.

בכל הנוגע לפגיעה שעתידה להיגרם למערער עקב הרשעתו מצביע הסנגור על מכתב מעסיקו של המערער, אצלו הוא עובד מזה 13 שנה, וממנו עולה כי הרשעה בפלילים תביא לפגיעה ממשית בפרנסת המערער במובן זה שהעסקתו של המערער תופסק.

נטען בערעור, כי בית משפט קמא ציין, שהצהרתו של המעסיק לא עמדה במבחן החקירה הנגדית, ואולם כך

טוען המערער, מכתב המעסיק הועבר לעיון המדינה שלא ביקשה כלל לחקור את המעסיק, ובטיעוני המדינה לא נטען שהצהרת המעסיק איננה אמיתית.

לטעמו של המערער מכתב המעסיק בעניינו מלמד באופן וודאי על הנזק הצפוי לו מהרשעתו בדין ולכן לדעתו הסתמכות בית משפט קמא על רע"פ 1931/15 אינה רלוונטית לעניינו.

י"ז. באשר לאפשרות של המערער לעבוד כנהג משאית בחברות אחרות נטען בערעור, כי הערכה זו אינה מביאה בחשבון את גילו של המערער (כבן 50) ואת הותק הרב של 13 שנות עבודה שצבר אצל מעסיקתו. נוכח גילו של המערער סיכוייו למצוא עבודה כנהג משאית בחברות אחרות אינם גבוהים, ומכל מקום בעבודה חדשה יאלץ המערער "להתחיל הכל מהתחלה" הן מבחינת שכר עבודה והן מבחינת תנאים.

גם מבחינה עובדתית טוען המערער, כי נסיבותיו של הנאשם ברע"פ 1931/15, שונות מן המקרה שבפנינו, מה גם ששם היה הנאשם מצוי בסיכון להישנות ביצוע העבירה, וזאת בניגוד למקרה שבפנינו.

י"ח. באשר לקביעת בית משפט קמא שסוג העבירה ונסיבות ביצועה (גניבת רכב) מונעות את האפשרות של הימנעות מהרשעה טוען המערער, כי בתי המשפט בחרו לנקוט בדרך של הימנעות מהרשעה במגוון גדול של עבירות, חלקן חמורות מזו בה הודה המערער, ובחלק מן המקרים החלטת בית המשפט שלא להרשיע ניתנה בהסכמת המדינה.

עוד מעיר הסנגור, כי המחוקק לא הגביל את שיקול דעתו של בית המשפט באשר לסוגי עבירות בהן ניתן לסיים הליך ללא הרשעה. בעוד שבית משפט קמא הסתמך בגזר דינו על רע"פ 7109/14 סבור המערער, שיש מקום להבחין בין נסיבות המקרה שבפנינו לבין הנסיבות שברע"פ 7109/14 ולכן אין באותו פסק דין כדי להשליך על המקרה שבפנינו.

לטעמו של המערער הוא עמד גם עמד בתנאי הפסיקה כפי שנקבעו ברע"פ 2083/96 **כתב נ' מ"י** פד"י נב' (3) 337, בדברי כב' השופט (בדימוס) ש' לוי, בעמ' 344-345.

עוד נטען בערעור, כי מתוך ההלכות המאחרות **להלכת כתב** הנ"ל ניתן ללמוד על "ריכוך" התנאים שנקבעו וזאת במיוחד באשר לדרישת הוכחת הנזק הקונקרטי הצפוי להיגרם לנאשם מחמת הרשעתו בדין.

עד כאן תמצית הטענות שבערעור.

י"ט. ישיבת בית המשפט התקיימה בפנינו ביום 22.10.15 ובמהלכה שמענו את תמצית טיעוניהם של ב"כ שני

הצדדים, בהיעדר הופעה של המערער עצמו.

כאן עלינו להעיר שמדעיקרא היה התיק קבוע לדיון לתאריך 8.10.15, מועד אשר בוטל לפי בקשת דחייה שהגיש הסנגור. נקבע במקום זאת דיון לתאריך 22.10.15 שעה 12:00. ביום 18.10.15 עתר הסנגור לדחיית הדיון בערעור למועד אחר, בקשה זו נדחתה, אך ניתנה אפשרות להקדים את שעת הדיון, באותו תאריך, לשעה 09:30 בבוקר או לחלופין לקיימה בשעה 14:00 בצהריים.

ביום 19.10.15 הודיע הסנגור, כי הוא מבקש שהדיון בערעור יתקיים בשעה 09:30 בבוקר וכך אכן נקבע.

ביום 21.10.15 הגיש הסנגור בקשה לדחות את מועד הדיון לתאריך אחר בצינו כי ניסיונותיו ליצור קשר עם המערער לא צלחו ומכיון שאין המערער יודע על מועד הדיון ממילא לא יוכל המערער להתייצב.

בהחלטת האב"ד מיום 21.10.15 נדחתה בקשתו הנ"ל של הסנגור וצוין, כי המועד המקורי לדיון בערעור (8.10.15) נקבע עוד בתאריך 13.7.15 ולאחר מכן, לפי בקשת הסנגור, נדחה המועד ביום 24.9.15 לתאריך 22.10.15. מכאן, שהיה זמן די והותר לרשות המערער ובא כוחו על מנת להיערך מבעוד מועד לדיון בערעור כשהאינטרס הוא של המערער להתייצב במועד לדיון בערעור שאותו הוא הגיש.

לפיכך, נותר בעינו מועד הדיון כפי שנקבע ליום 22.10.15 שעה 09:30. כעולה מעמ' 1 לפרוט' הודיע לנו הסנגור באותה ישיבה, כי הוא לא הצליח "לתפוס" את המערער וכי הוא מנסה לאתר אותו והוסיף, כי לדעתו אין זה נכון לשמוע את הערעור בלעדי המערער.

בהחלטה שנתנו באותו מעמד קבענו, כי לא תהא מניעה שהדיון בערעור יתקיים, באותו מועד, אך בשעה מאוחרת יותר, וזאת עד השעה 14:00. הסנגור חזר והופיע בפנינו בשעה 12:58 וצוין, כי איתר את המערער הנמצא כרגע במסגרת השל"צ ולכן לא יוכל להגיע עד השעה 14:00. בהמשך לכך שמענו את טענותיו של הסנגור לגוף העניין.

כ. באשר לאי-הופעת המערער עצמו לדיון בערעור אין בידינו אלא לחזור על מה שכבר צוין בהחלטת האב"ד מיום 21.10.15, ומכל מקום ברי שתאריך הדיון של 22.10.15 נקבע עוד ביום 24.9.15. מכאן שעמד כמעט חודש ימים לרשות הסנגור כדי להביא את מועד הדיון לידיעת המערער, וכן עמד לרשות המערער ובא כוחו פרק זמן ארוך דיו על מנת להיערך לקראת הדיון בערעור. נוכח כל המפורט לעיל לא היתה הצדקה לדחות את שמיעת הערעור במועד כפי שנקבע, ולפיכך קיימנו את הדיון ביום 22.10.15.

כ"א. הסנגור חזר בפנינו על הטענות כפי שהועלו בהודעת הערעור וכן עמד על האבחנה בין פסקי הדין

עליהם התבסס בית משפט קמא לבין נסיבות המקרה שבפנינו, וכן חזר והדגיש את פגיעת ההרשעה בפרנסתו של המערער. בנוסף הפנה הסנגור להמלצתו של שירות המבחן והוסיף שלטעמו עומד המערער בקריטריונים של הימנעות מהרשעה כפי שנקבעו ב**הלכת כתב**.

כ"ב. ב"כ המדינה טענה בפנינו, כי לא נפלה כל טעות בגזר דינו של בית משפט קמא אשר למעשה בא לקראת המערער, ערך איזונים מתאימים, ואף הקל עם המערער משהסתפק במתן צו של"צ בצד ההרשעה.

ב"כ המדינה ציינה, כי מדובר בנהג משאית מנוסה שיוכל להשתלב בעבודה גם בחברה אחרת ואף לא נראה כי הרשעתו תביא לסיום העסקתו.

יתר על כן, ב"כ המדינה הוסיפה, שדווקא משום שהמערער נכנס לבסיסי צה"ל וכן לנמל, ראוי שהרשעה בסוג כזה של עבירה תישאר על כנה על מנת שיהא בכך אות אזהרה לגבי התנהלות המערער בפני רשויות הבטחון. ב"כ המדינה הוסיפה, כי מדובר בעבירה של גניבה ולכן יש במקרה כזה חשיבות ציבורית להרשעה.

כ"ג. באשר להתנהלות התביעה בפני בית משפט קמא ציינה ב"כ המדינה כי אכן המדינה הודיעה שהיתה נכונות כזו או אחרת לתקן את סעיפי העבירה ואילו תוקנו סעיפים אלה היתה נכונות לאמץ את המלצת שירו המבחן במלואה, ואולם המשא ומתן בין הצדדים לא הבשיל.

דהיינו, אילו היתה מיוחסת למערער עבירה קלה יותר (דהיינו, עבירת גניבה במובחן מגניבת רכב), היתה המדינה מוכנה לשקול אי הרשעה.

כ"ד. הסנגור הגיב על דברים אחרונים אלה וציין, שהוא הודיע למערער שנכח הודעת ראש יחידת התביעות יש הסכמה לאי-הרשעה ומכאן שהסכמתה זו של יחידת התביעות היתה בידיעת המערער. ואולם, משהגיעו הצדדים בפני בית משפט קמא (ביום 6.5.15) והציגו את ההסדר העיר בית משפט קמא, כי לנוכח העובדות כפי שפורטו בכתב האישום הוא לא יוכל לאשר את ההסדר שבין הצדדים.

בשלב זה הערנו לסנגור שאם התברר למערער שתיוקן כתב האישום אינו יכול להתבצע בדרך שסוכם עליה, יכול היה המערער לבקש לנהל את התיק ולא להודות בכתב האישום המתוקן. על כך ענה הסנגור, שהמערער יכול היה לעשות כן, אך הוא לא עשה זאת, ולמעשה הוא הודה עוד לפני שהתגבשו הדברים.

כ"ה. עד כאן תמצית טיעוניהם של הצדדים בדיון שהתנהל בפנינו.

לאחר שעיינו בכתב האישום המתוקן, בתסקירי שירות המבחן, בפרוטוקולים של בית משפט קמא, בגזר הדין, בהודעת הערעור, ובטיעוניהם של שני הצדדים בפנינו מסקנתנו היא שדין הערעור להידחות.

כ"ו. תחילה ראינו לנכון להתייחס לטענה שהעלה הסנגור, בין שאר הטענות שבערעור, וזאת בכל הנוגע לנסיבות תיקון כתב האישום והמו"מ שהתנהל בין הסנגור לבין ב"כ המדינה. כידוע, אין בית המשפט כבול להסדרים והסכמות שבין ב"כ הצדדים.

אנו סבורים, שצדק בית משפט קמא משהודיע לצדדים שאין באפשרותו לתקן את כתב האישום במובן זה שהמערער יורשע אך ורק בעבירת גניבה, וזאת בשים לב לכך שעובדות כתב האישום מצביעות בבירור על כך שהמעשה אשר בוצע הוא בבחינת גניבת רכב. לא למותר להעיר שלפי הגדרת "רכב" בסעיף 413א של חוק העונשין:

"רכב הנע מכח מכני מכל צורה שהיא או הנגרר על ידי רכב וכן מכונה או מתקן הנעים או הנגררים כאמור..." (ההדגשה שלנו).

מכאן שהנגרר אותו גנב המערער מצוי בהגדרה הנ"ל של רכב. העובדות כפי שמתוארות בכתב האישום המתוקן מצביעות בעליל על כך שהעבירה שביצע המערער היא גניבת רכב לפי סעיף 413ב של חוק העונשין.

כ"ז. נוסף, למעלה מן הדרוש, שאם סבר המערער שנכזבה תקוותו כי יורשע בסעיף הקל יותר של "גניבה", לאחר שהמדינה הסכימה כי במקרה של הרשעה בעבירת גניבה ניתן יהיה לאמץ את המלצת שירות המבחן, הרי היה באפשרותו של המערער לבקש מבית משפט קמא להתיר לו לחזור בו מן ההודיה וזאת במטרה לנהל את התיק בפני בית משפט קמא, ואולם בקשה שכזו לא הועלתה כלל מצד המערער. מכאן, שלא נגרם למערער כל עיוות דין, ולא נתקפחו זכויותיו.

כ"ח. נסיבות העניין אינן מצדיקות הימנעות מהרשעה. בע"פ 2083/96 **כתב נ' מ"י** פ"ד נב(3), 337, בעמ' 342, נאמר מפי כב' השופטת (בדימוס) ד' דורנר:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל".

כ"ט. נתייחס תחילה לשאלה האם מהות העבירה בה הורשע המערער מאפשרת הימנעות מהרשעתו. תשובתנו על כך שלילית כפי שגם קבע בית משפט קמא. העבירה שאותה ביצע המערער, גניבת רכב, דהיינו, גניבת הנגרר עליו נצבו שתי מכולות, היא עבירה מסוג פשע לפי סעיף 413ב של חוק העונשין כשהעונש לצידה הוא עד 7 שנות מאסר.

תמימי דעים אנו עם בית משפט קמא, כאמור בעמ' 15 של גזר דינו:

"מדובר ברכוש בעל ערך רב הניצב ללא שמירה בצידי הכבישים ומכאן הצורך בהצבת גבולות ברורים למי אשר בוחר לנצל חולשה זו. חומרתה של העבירה מציבה קושי ממשי בדרכו של הנאשם לביטול הרשעתו..."

ל. הסתמכות בית משפט קמא על רע"פ 7109/14 סייג נ' מ"י (מיום 20.11.14), תומכת אף היא במסקנה המתבקשת מאליה במקרה שבפנינו נוכח חומרת מעשה העבירה שביצע המערער. כפי שעולה מהלכת כתב על מנת להימנע מהרשעה חייבים להתקיים שני התנאים במצטבר.

לכן, די בכך שבמקרה שבפנינו לא ניתן לומר שסוג העבירה מאפשר לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, על מנת לקבוע שלא ניתן להימנע מהרשעתו של המערער.

העובדה שהמערער חש במועד האירוע חוסר אונים ויאוש עקב כך שהוא מתקשה בתשלום מזונות לילדיו, וכן לעמוד בתשלום שכר דירה, אין בה כדי להקהות מחומרת העבירה.

ל"א. על מנת לתמוך בטענתו לפיה עלולה ההרשעה בדין לקפח את פרנסתו הביא המערער בפני בית משפט קמא את המכתב של מעסיקתו, ישע הובלות בע"מ, מיום 30.4.15. במכתב נאמר, שהמערער עובד בחברה כנהג סמיטריילר מאז שנת 2002 והוא נהג מיומן ואחראי המסור לעבודה כשעיקר עבודתו היא כניסה לנמלי חיפה ואשדוד וכן לבסיסי צה"ל ומתקנים של חברת חשמל. אם יירשם תיק פלילי לחובתו, לא יוכל המערער להמשיך בעבודה היות ולא יוכל להיכנס ליעדים אלה.

ל"ב. איננו סבורים שיש במכתב זה כדי לבסס את הטענה לפיה יש בהרשעה כדי לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. תמימי דעים אנו עם בית משפט קמא שהואיל ומדובר בנהג משאית ותיק ומיומן יוכל הוא להמשיך בעבודה כנהג משאית בחברות אחרות שבהן אין חשיבות או חשיבות מכרעת לשאלת ההרשעה.

אין ספק, שיש בהרשעה משום פגיעה במערער, כפי שיש בהרשעה פגיעה בכל נאשם אשר מורשע בדין. ואולם, איננו סבורים שיש בהרשעה זו כדי להביא לידי כך שהמערער יהא מחוסר תעסוקה וללא פרנסה.

יתר על כן, מקובלת עלינו עמדת ב"כ המדינה, כפי שבאה לידי ביטוי בטיעון בפנינו, דהיינו, שדווקא משום שמעסיקתו של המערער מבצעת נסיעות הכרוכות בכניסה לבסיסי צה"ל, נמלי חיפה ואשדוד, ומתקני חברת החשמל, ראוי הוא שמעשה העבירה שביצע המערער וההרשעה בעטיה, יהיו בידיעת רשויות הבטחון והגורמים המוסמכים, דהיינו, שגורמים אלה יהיו מודעים לעבירה של גניבת רכב שביצע המערער.

ל"ג. בשים לב לכל השיקולים כפי שפורטו לעיל מסקנתנו היא שלא נפל כל פגם בגזר דינו של בית משפט

קמא. אין ולא היתה הצדקה לביטול ההרשעה.

נוסיף למעלה מן הדרוש, שבהתחשב בכל הנסיבות כפי שהועלו בפני בית משפט קמא, דהיינו, גילו של המערער, היעדר הרשעות קודמות כלשהן, התנהלותו במהלך חייו כאדם נורמטיבי, הסיכויים הנמוכים להישנות עבירה, וההמלצה החיובית שבתסקירי שירות המבחן, כל אלה הביאו לידי כך שהעונש שהוטל על המערער (120 שעות של"צ) הוא קל ביותר, ואכן יש בו כדי להביא לידי ביטוי את כל הנסיבות האינדיווידואליות של המערער.

התוצאה מכל האמור לעיל היא שאנו מורים על דחייתו של הערעור.

ניתן היום, כ"ג כ"ג חשוון תשע"ו, 05 נובמבר 2015, במעמד הנוכחים.

ש' ברלינר, שופט

כ' סעב, שופט

י' גריל, שופט בכיר
[אב"ד]